

Fővárosi Törvényszék

2.Kf.650.171/2013/4.szám

A Fővárosi Törvényszék a dr. B. G. jogtanácsos által képviselt Magyar Telekom Nyrt. (1013 Budapest, Krisztina körút 55.) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd (1245 Budapest 5., Pf.: 1036) által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest Alkotmány u. 5., Hiv. sz.: Vj/38-65/2011.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. évi március hó 28. napján kelt 3.K.28.850/2013/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon -tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (azaz egyszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 2.500.000 (azaz kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2012. május 18. napján kelt VJ-38/2011. számú határozatával a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.), illetve a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) rendelkezései alapján

megállapította, hogy a felperes 2011. február 24. és 2011. május 31. között jogszerűtlen összehasonlító reklámokat alkalmazott és a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes kereskedelmi kommunikációiban a „leggyorsabb mobil adathálózat” és a „leggyorsabb széles sávú mobil adathálózat”, valamint ezekkel azonos tartalmú kijelentéseket tett. Ezért a felperest 100 millió forint bírság megfizetésére kötelezte. Megállapítása szerint a felperes által alkalmazott összehasonlító reklámok nem tettek eleget a tárgyilagosság követelményének, és alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére. A hálózat sebességére tett általános kijelentés a felperes által hivatkozott mérésekkel nem támasztható alá így fogalmilag kizárt, hogy a reklám címzettjei a reklámállításban foglaltak hitelességét ellenőrizhessék. Az alperes megállapításai szerint nincs olyan viszonyítási alap, amellyel a felperes által hivatkozott értékek megfelelően összehasonlíthatóak lennének.

A felperes keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a határozat megváltoztatását, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és szükség esetén az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte, míg harmadlagos kérelme a bírság összegének csökkentésére irányult. Álláspontja szerint az alperes a feltárt adatokból téves következtetéseket vont le, és figyelmen kívül hagyta a korábbi döntéseiben megfogalmazottakat. Kifejtette, hogy az általa közöltek minden tekintetben megfeleltek a valóságnak, amelyeket megfelelő módon igazolt. Érvei szerint a bírság összege eltúlzott és aránytalan.

Az alperes a kereset elutasítását kérte a határozatában foglalt álláspontját fenntartva.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az Fttv., valamint a Grt. irányadó rendelkezései alapján, figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács 97/55/EK irányelvben foglaltakra is megállapította, hogy a felperes nem bizonyította tényállításai valóságát. A szavak köznapi értelme szerint a „leggyorsabb” minősítés egy generális, a hálózat szempontjából minden elemre kiterjedő kijelentés. Álláspontja szerint a mai felgyorsult infokommunikációs világban ennek a minősítésnek egyértelműen figyelemfelkeltő és a fogyasztói döntéseket befolyásoló hatása van. Megállapította, hogy a felperesi reklámszövegekben semmi sem utalt arra, hogy a „leggyorsabb” kitétel csak bizonyos műveletek szempontjából és bizonyos feltételek teljesülése esetén igaz. Nem cáfolta a felperes azon körülmények relevanciáját sem, hogy a hálózati gyorsaságot számos szignifikáns körülmény és korreláció befolyásolja. Utalt arra is, hogy a felperest a versenytársak esetleges hasonló jogsértése nem mentesíti a jogsértés, illetve a felelősség alól, valamint közömbös az is, hogy a kifogásolt reklámállítás egyébként megfelel más ágazati jogszabályoknak. Az alperessel egyezően fontos körülményként értékelte, hogy a fogyasztók adott esetben nem hírközlési vagy informatikus szakemberek, így a felperesi állítások igazolásához szükséges összetett vizsgálat-sorozatot elvégezni nem tudják, és nem is kötelesek. A reklámállítás valóságtartalmát, igaz voltát a reklámozónak kell közérthető, a fogyasztók részéről is ellenőrizhető módon bizonyítani, feltételezésekre alapozva nem lehet piacelsőségi állításokat tenni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes piacelsőségi állítását a mérések időszerűsége önmagában is megkérdőjelezi a hírközlési piac dinamikus változásai miatt. Értelmezése szerint a szavak köznapi értelmét és a fogyasztói döntések

átlagos percepcióját alapul véve a „leggyorsabb” kijelentés egy abszolút terjedelmű viszonyítás (ti. a leggyorsabb az, ami minden másnál gyorsabb), amely egy értékítéletet tükröz, azt jelenti, hogy az összes többi, az adott piacon elérhető hasonló szolgáltatáshoz képest, azokhoz viszonyítva a reklámozott szolgáltatás a leggyorsabb, minden további feltételtől vagy körülménytől függetlenül. A felperesi kommunikáció csak a lakonikus „leggyorsabb” kitételt tartalmazta, ami egyéb körülmény és feltétel feltüntetése hiányában nem tekinthető általános-átlagos fogyasztói értelmezésnek. Az átlagos felhasználó, aki a „leggyorsabb” kijelentéssel szembesül, automatikusan és magától értetődően úgy folytatja a percepciót, hogy rögzül benne a kivétel nélkül, minden esetben, minden körülmények között prekonceptió. Megítélése szerint nem várható el a felhasználótól, hogy az ilyen állítást szkeptikusan kezeljen és utána nézzen. A „leggyorsabb minősítés” az informatikában és a távközlésben relatív fogalom, alkalmazása és hihetősége csak olyan komplex módon igazolható, amely szignifikáns módon túlmutat az átlagfelhasználó részéről feltételezhető ismereteken és igazolási lehetőségeken. Összegzésként megállapította, hogy a felperes nem bizonyította (tkp. nem is bizonyíthatta), megfelelően az állítás igazságát, egzakt és objektív voltát, azt az eljárás során nyilatkozó szakmai szervezetek sem támasztották alá. A bírság körében utalt arra, hogy az megfelel a generális és speciális prevenció céljainak, arányos a felperesnek az adott piacon elfoglalt helyzetével és gazdasági erejével, összege nem tekinthető eltúlzottnak vagy aránytalannak.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását kérte, míg másodlagos kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő, mivel az eljárás tárgyát képező határozat téves következtetéseinek és megállapításain alapul. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során nem vette figyelembe valamennyi, a per eldöntése szempontjából lényeges körülményt, bizonyítási eszközt a kifogásolt magatartás értékelésekor, továbbá nem került megfelelően megindokolásra, hogy az egységes piaci szereplők által elfogadott mérések eredményeit - melyek nyilvánvalóan a mérések céljától függetlenül mutatják a hálózat sebességére vonatkozó tényleges adatokat - mi alapján minősíti az elsőfokú bíróság az adathálózatok sebességére vonatkozó állítás alátámasztására alkalmatlannak. Érvei szerint téves az a bírósági megállapítás, amely szerint „semmi nem utalt arra a reklámszövegekben, hogy ez a kitétel vagy minőség (ti: leggyorsabb) csak bizonyos műveletek szempontjából és bizonyos feltételek teljesülése esetén igaz”, mivel valamennyi reklámanyagban, a főüzenet részeként feltüntetésre került a hiányolt kiegészítés. A reklámüzenet kapcsán hangsúlyozta, hogy a következetes joggyakorlat szerint az alkalmazott kommunikációs eszközök esetében használt kijelentések nem vizsgálhatók önmagukban, azokat összességükben, egymást kiegészítve szükséges értékelni. Utalt arra is, hogy nem megalapozott az ítélet azon megállapítása sem, amely szerint nem valósult meg a reklámállítás valóságtartalmának ellenőrizhetőségére vonatkozó Grt.-ben rögzített elvárás, mivel a vonatkozó Kormányrendelet alapján a kifogásolt reklámállítás alapjául szolgáló mérések eredményei a felhasználók számára könnyen elérhető és egyszerűen leellenőrizhető.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a korábbi gyakorlatával, a jogszabályokkal, és a bírói gyakorlattal is összhangban jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi reklámok a fogyasztók számára azt a hangsúlyos üzenetet hordozták, hogy a felperes hálózata minden körülmények között a leggyorsabb, az bír a legnagyobb sebességgel. Hivatkozott arra is, hogy eljárása során értékelte a reklámokban elhelyezett magyarázatokat (kiegészítéseket) is, amelyek kapcsán megállapította, hogy azok a hangsúlyos (ún. kategorikus) állításon nem módosítottak, mivel a pontosítónak szánt megjegyzés végkövetkeztetesként ugyanazt hangsúlyozta, mint a reklám, nevezetesen, hogy a felperes a leggyorsabb hálózat.

A felperes fellebbezése nem alapos

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése szerint eljárva, a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései minden tekintetben helytállóak és okszerűek; döntésével és annak indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett. A felperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg és az elsőfokú bíróság részéről teljes körűen értékelte túl nem adott elő semmilyen olyan új tény, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető okfejtést, ami az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének a megváltoztatásával, avagy hatályon kívül helyezésével a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezte volna.

Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen rögzítette, a jogsértés körében a kereseti kérelem érvrendszeré mentén eljárva az összehasonlító reklámokkal kapcsolatban sérelmezett kereskedelmi gyakorlat jogsértő elemeinek összevetését elvégezte, és az e körben tett megállapításai okszerűek voltak; a vitatott anyagi jogszabályokkal összefüggésben pedig részletesen kifejtette jogi álláspontját. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogsértés körében tett azon végkövetkeztetésével, hogy a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlata alkalmas volt a fogyasztók üzleti döntéseinek jogsértő módon való befolyásolására.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján, helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra utalással emeli ki a másodfokú bíróság, hogy a reklámok a hírközlési szolgáltatások értékesítésében lényeges információs csatornaként működnek, ezt a szolgáltatók intenzív reklámkampányai az érintett piacon (amely a mobilinternet szolgáltatásban jelenleg háromszereplős) egyértelműen visszaigazolják. A vállalkozások szabadon határozzák meg termékeik vagy szolgáltatásaik vonatkozásában marketing és reklámozási stratégiájukat, amely a perbeli esetben a felperes szolgáltatása vonatkozásában összehasonlító reklám alkalmazásával valósult meg. Az összehasonlító reklám jogszerű közzétételéhez és megítéléséhez az Fttv. rendelkezései mellett a Grt. megfelelő szakaszai szerinti feltételek teljesítése is szükséges. Eszerint csak akkor beszélhetünk összehasonlító

reklámról, ha az közvetlenül vagy közvetve, de a fogyasztó számára egyértelműen felismerhetővé, azaz azonosíthatóvá tesz egy vagy több másik vállalkozást, illetve egy vagy annál több árut. Ezzel összefüggésben az összehasonlító reklám akkor tekinthető jogszerűnek, ha tárgyilagos és nem megtévesztő. A nem tárgyilagos, nem objektív összehasonlító reklám azonban megtévesztésre alkalmas.

A másodfokú bíróság a hasonló tárgyú jogsértések elbírálása során hozott bírósági döntésekre figyelemmel hangsúlyozza, hogy a fogyasztók felé irányuló tájékoztatást úgy kell közvetíteni, hogy az egyértelmű, követhető és értelmezhető legyen, azaz az adott reklámnak minden körülmények között tisztességesnek kell lennie, figyelemmel arra is, hogy a piacelsőségi állítást tartalmazó reklámok esetében a kellően tájékozott átlagfogyasztók előtt pontosan ismert, hogy a reklámozó az adott állítását, milyen versenytársakkal szemben fogalmazza meg.

A felperesi összehasonlító reklámok címzettjei átlagos, többnyire informatikai szakértelemmel nem bíró fogyasztók voltak, ezért alapvetően elvárható követelmény az őket érintő tájékoztatástól, hogy abban a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok - a perbeli esetben a Grt.13.§-ának megfelelő - közlése teljes körűen megtörténjen, amely követelménynek a vizsgált kereskedelmi gyakorlat kétség kívül nem felelt meg. A felperes a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében írtaknak megfelelően nem tudta igazolni, hogy az általa közölt reklám - nevezetesen a „leggyorsabb adathálózat”- ígérete - alkalmas volt arra, hogy a fogyasztók megtévesztése ne valósuljon meg. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperessel és az elsőfokú bírósággal, hogy a felperes által az eljárás során hivatkozott mérések nem voltak egyértelműen és minden kétséget kizáróan alkalmasak a leggyorsabb hálózatra vonatkozó kategorikus ígélet igazolására. Az alperes határozatában a versenyjogilag releváns fogyasztói döntés meghozatala tekintetében együttesen vizsgálta az összehasonlítás alapjául szolgáló valamennyi tényezőt, mérést és kategorikus állítást, és a nem megfelelően igazolt reklámállítást valamennyi körülmény együttes értékelésével tartotta versenyjogsértőnek. Mivel a felperes a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem bizonyította, hogy magatartása nem volt jogsértő, így az elsőfokú bíróság helytállóan vonta le az alperessel egyezően következtetését a fogyasztók megtévesztésére alkalmas felperesi magatartás megvalósulásáról az összehasonlító reklámokkal összefüggésben. Osztotta az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontját a Fővárosi Törvényszék is, nevezetesen, hogy a felperes állításának bizonyíthatatlanságát, illetve a reklám bizonyíthatatlanságát, ebből következően az állítása igazságát egzaktan és objektív módon, még az informatikai szakterületen egyébként járta szakemberek mérései és nyilatkozati alapján sem lehet minden tekintetben helytállóan definiálni.

A bíróság körében az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes által alkalmazott jogkövetkezmény nem tekinthető túlzottnak, aránytalannak. A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes mérlegelése a Pp. 339/B.§-ában megfogalmazott követelményeket kielégíti. A jelen per tárgya az alperesi határozat jogszerűsége volt, és a bírágkiszabás körében a versenyhatóság a Tpv. 78.§-ában írtak helyes alkalmazásával járt el, határozatában kimerítően felsorolta mindazokat az enyhítő körülményeket, amelyeket a mérlegelése során számba vett.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit és viselni a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (V1.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§-ának (1) bekezdése és 46.§-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetéket.

Budapest, 2014. évi január hó 30. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke.
dr. Bacsa Andrea sk. bíró

dr. Rác Krisztina sk. előadó bíró,